

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Habip EKSİK

İğdır Milletvekili

Engelli aylığı bağlanabilmesi için uygulanan kriterlerden kaynaklı engelliler aylıksız bırakılmakta, 2013 yılında engelli aylığı bağlanma kriterine 'hane içinde fert başına düşen gelir' kriteri eklenerek engellilerin maaşları düşürülmekte veya kaldırılmaktadır.

2022 ve 2828 sayılı kanunlara göre, engellilerin birlikte yaşadığı aile bireylerinin gelirlerinin toplamından, kişi başına düşen kısmının asgari ücret netinin üçte birinden daha düşük olma şartı aranmakta, yapılan bu düzenleme ile engelliler 'birey' olarak kabul edilmemektedir.

Böylece aile içi toplam gelir kişi başına bölünmekte, engelliler hesaba katılmamakta dolayısıyla ailenin insafına bırakılmaktadır. Devlet hesaplama yaparken olmayan bir fiili olmuş gibi kabul ederek mağduriyete sebep olmamaktadır.

Hesaplamalarda engelli ailelerine verilen bakım ücretinin ailenin geliri olarak sayılması ve böyle kabul edilmesi engellinin aylığının kesilmesine sebep olmaktadır.

Ayrıca engellilerin istihdam edilmesi noktasında da özel ve kamu kurumları yükümlülüklerine yerine getirmemektedirler. İşyerleri denetimlerde ceza almamak için İş ve İşçi Bulma Kurumunda ilana çıkılıyor, fakat engelli bireylere niteliklerine uygun olmayan işler teklif edilmektedir, bazıları ise ilana karşılanmayacak kriterler koymaktadır. Böylece kurumlar ceza almamakta, engellilerin istihdam sorunu da çözülmemektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Devlet aile içi geliri hesaplarken engellinin eline geçen fiili gelir olmadığı halde varmış gibi davranmasının gerekçesi nedir?

- 2- Hiçbir geliri olmayan engelli aile içi gelirden nasıl yararlanabiliyor, bu noktada yapılan aile içi bir düzenleme var mıdır, veya bunu görünür kılan bir çalışma mevcut mudur?
- 3- Yapılan bu uygulama ile engelli bireyler aile içinde görünmez kılınmakta, bu hususta bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 4- Asgari ücretin altında geliri olan aileler zaten yoksul ve muhtaç, engellilere maaş bağlanma hususunda her aile bireyine asgari ücret netinin üçte birinden düşük olma şartı aranma gerekçesi nedir?
- 5- Alım gücünün her geçen gün hızlı bir şekilde düştüğü bu süreçte Engelli bireylerin en az asgari ücret düzeyinde bir aylığın bağlanması noktasında bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 6- Bakım ücretinin gelir sayılmasının gerekçesi nedir, bundan kaynaklı engelli maaşlarının kesildiği doğru mudur?
- 7- Engellilerin istihdam sorununu çözme noktasında bakanlığınızın bir çalışması var mıdır/olacak mıdır?